

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetis ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 10. septembril 1925. a.

VI. aastakäik.

EESTI - POOLA 0:0.

Viik Poolaga on suurelt rahuldav. Võitudega Soome ja Leedu üle ja viikidega Poola ja Läti vastu on Eesti tänavu esinenud edukaimana Balti riikidest.

E. Spordilehe foto.

2. sept. oli Kalevi väljal poolakate teine mäng, mil ei puudunud enam eelmise päeva ebaõnnestumise järel maavõistluse uhke tiitel. Pealtvaatajaid aga ainult 2000-nde ümber. Jalgpallis eriti ei saa kindel olla, missugune võistlus oma konkurentsilt ja naudingult kujuneb välja tõelikult rahuldavana. Ja nii tuli ka nüüd, et teisel päeval — maavõistlusel — meie meeskond kord jälle ilmutas suurt võitlust, mida oleks pidanud nägema terve jalgpalli harrastajaskond. See on lühikese ajaga juba teine sarnane juhus. Eesti-Läti maavõistlus tõi pettumust 4000-nde, kuid ka hetuhandega Tallinna-Riia võistlus rahuldab ka väga nõudlikuid. Sama kordus ka poolakatega, mil teisel võistlusel meie meeskond jälle näitas suurt saavutust, nagu see olnud tänavu Soome ja Austria vastu.

Väljavaated selleks ei olnud kuigi roosilised. Meie „suur koosseis“, mis enamkordselt esinenud tänavustel maavõistlustel, sai eelmise päeva võistlusel täielikult lüüa. Selletõttu oli küllaldaselt mehi, kes maavõistluseks ennustasid kaotust 5:0, 5:1, enamuses neljavärvalist vahet. Selektiioonkomisjon käis võistluse järel ringi, pidas nõu ja oli teadmatuses, missuguseid mehi „kursi tõstmiseks“ tulde saata. Viimaks kujunes ka koosseis, mis edurivi osas õige kummaline oli. Üldiselt baseeris meeskond Spordi mängijatele, kes üle hulga aja jälle suuremal arvul rahvusmeeskonna tugipunkti moodustasid. Nii oli uues koosseisus seitse Spordist ja 4 TJK-st.

Ja maavõistlus, mis Eestile oli üldises maavõistluste järjekorras kahekümnesime, õnnestaski. Suuremat saavutust, kui viik, ei võinud ükski oodata.

Välj oli hommikul heas korras, kuid keskpäevane valing mõjus jälle uputavalt. Olukord võistluseks ei olnud siiski kõige hullem seninähtutest.

Poolakad ilmusid endises vormis, ainult valgel särgil lisana nende suur riigikull.

Eesti meeskond mustas ja valges. Vahe-

Kuidas 0:0-st oleks võinud tulla 1:0 Eesti heaks. Görlitz lööb rusikaga palli Ellmanni pea pealt. Paremäl on poolkaitsja Seichter.

kohtunikuks ilmub A. Silber palliga kaenlas. Muidugi ei puudunud mõlema rahvuse häämid.

Koosseisud:

Poola:

	Goerlitz	
Czaikovski		Gintel
Hanke	Chruszinski	Seichter
Slonecki	Tupalski	Kaluza
Üpraus	Pihlak	Ellmann
Einmann	Rein	Reinfeldt
O. Silber		Liivar

Eesti:

Tipner

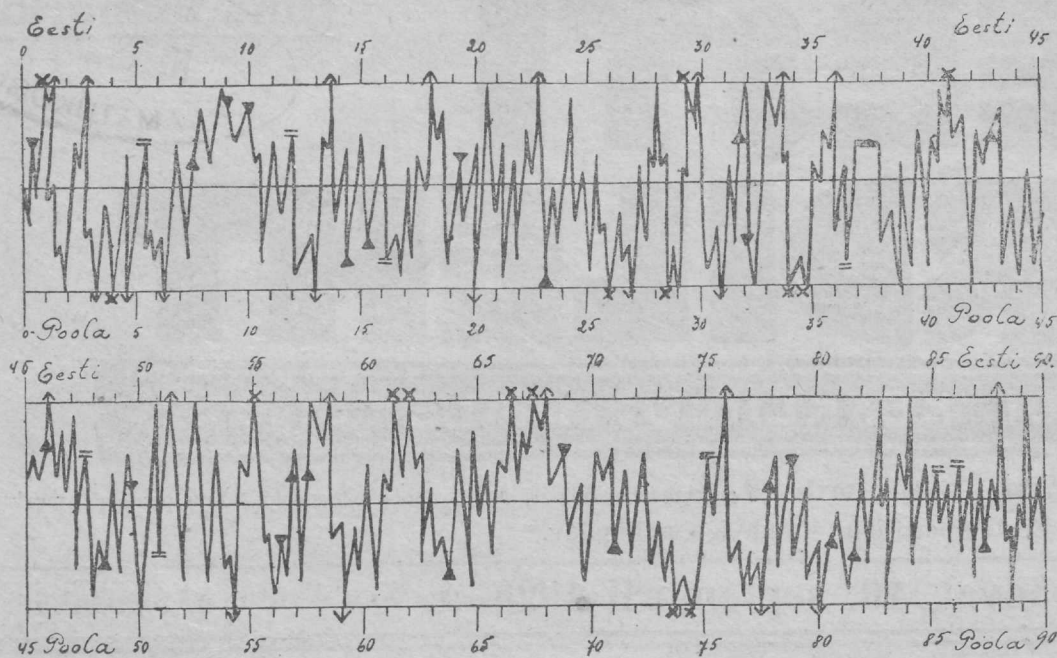
Sellega poolakatel kolm uut meest (Gintel, Chruszinski, Sperling), kuna esimese

päeva omadest poolkaitse liinis Seichter asetatud tsestrist vasakule ja edurivis Slonecki vasakult äärelt paremale ja Tupalski paremalt äärelt paremsisemiseks.

Eestil kaks uut: Tipner väravas ja Reinfeldt poolkaitses, neist viimane üldse esimest korda rahvusmeeskonnas. Edurivi, küll endistest meestest, kuid täiesti ümber asetatud.

Algloök Ellmanni poolt k. 3.11. Vahelduv mäng. Vahetatakse kumbagilt poolt üks nurgalöök. 5. min. äpardub Pihlakal löök, mis publikult suure ohke välja kutsub. 9. min. lööb Kalusha meile võrku, kuid ennem on kohtunik vilega ja piiri-

(Järg 2. leheküljel.)

Maavõistluse graafiline kujutus. Üldiselt väljendab see kujutus lahtist ja vahelduvat mängu, kuna lõpu kakskümmend minutit kuulub Eestile.

Maavõistluse peaproov.

Poolakate kauni mängu juures ebaõnnestus meil see tagajärje poolest ja andis Väike-Poolale teenitud võidu Tallinna üle 3:0.

1. sept. oli pidamisele määratud 2. Eesti-Poola maavõistlus. Merel valitsenud kõva tuul raputas poolakad kõvasti läbi ja tormise mere tõttu paari tunni võrra veninud reisi järel saabusid nad Tallinna sadama alles k. 5.10, s. o. ainult 20 minutit enne aega, mil maavõistlus pidi algama.

Võistlemisest sel päeval ei tahtnud poolakad kuuldagi, kuid et Kalevi väljal juba 3.000-ndel ümber rahvast ootas, siis tuli neil siiski alistuda.

K. 6.09 ilmub väljale, millel vihmast mõningaid lomppe, liidu abiesimees H. Rutopõld kõnetoruga. Temaga on kaasas Poola liidukapten Synoviec, kes nagu „asitõendusena“ kinnitama peab avaldamisele tuleva teadaande õiguslikkust. Teadaande sisuks on, et ülalnimetatud asjaolude tõttu (torm merel, pikk reis, merehaigus jne., jne.) pidamisele tuleb võistlus Väike-Poola — Tallinn ja mitte maavõistlus Poola-Eesti.

Ta lubab selle juures soovijatele ka piletiraha tagasimaksmist. See „ettepanek“ leiab vastukõla ja kolmesaja inimese ümber alustavad teekonda värava poole. Imelik on, kuidas mõningaid tõmbab ainult „kaubamärk“. Tegelikult jäi ju võistlus endiselt suureks, ainult asjaolu tõttu, et tal puudus maavõistluse tiitel, milles käesoleval juhusel lähtis maapealset otsekohe süüdistada ei saa, lahkusid nim. hulka Eesti puhtakujulise jonnitõsiseid esitajaid. Kui meeskonnad väljale ilmusid ja võistluspalavik algas, siis pööras kiirelt saja ümber sellest arvust tagasi võistluse tõmbavasse õhkkonda.

Koosseisud olid: Väike-Poola (valged särgid, punased püksid) — Görliitz; Czaikovski — Kmicinski; Hanke — Seichter — Spojda; Tupalski — Stalinski — Kaluza — Ciszewski — Slonecki. Tallinn (mustad särgid, sinised püksid) — Lass; Liivar — O. Silber; Kaljot — Rein — Einmann; Paal — Ellmann — Pihlak — Üpraus — Kihlefeldt.

Kohtunikuks A. Mac Kibbin. Poole alla pääkest ja tuult saab valida B. Rein.

K. 6.15, s. o. 45-minutilise hiljaksjäämisega teeb Kaluza alglöögi, millele järgneb poolakate vasakääre läbimurre. 6. minutil Poola paremtiiva läbimurre. Lass jookseb vastu. Kuna olukord veel selgusetu oli ja seisukord seda otsekohe ei nõudnud, siis näis see vastujooks varasena ja asjatuna. Tagajärjeks on, et paremsisemise Stalinski poolt riivatud pall tasaselt võrku veereb.

Järgmisel minutil napsab Görliitz Pihlaka eest palli. Järgneb kaiks nurgalööki Tallinna heaks. Edasi päästab Einmann meie värava, siis kolmas nurgalööki Tall. heaks, Ellmanni tore sööt Kihlele, kes palli outi lööb. 17. min. neljas nurgalööki Tall. heaks, Rein lööb 12 mt. pealt latti, siis annab Ellmann peaga värava ette, kus Görliitz palli valdab. Meie kombinatsioonid ja Paali söödust salvab Pihlak latti alla, kuid Görliitz laseb palli üle latti korneri.

Poolakad saavad Kaljotist omale esimese nurgalöögi. Lassil tuleb paaril korral vahelle astuda,

kuni 28. min. liitakse 2:0. Värava poole lendavat palli laseb Lass veel hüppata, selle ajaga atakeeritakse teda ja rumala tagajärjena hüppab pall võrku. Lööjaks oli Kaluza ja atakeerijaks Stalinski.

30. min. ei mõista Liivar — Lass koordineerida oma tegevust tagasimängul ja Liivari poolt tehtud tagasilööki veereb õnnelks meetri võrra postist mööda.

Viis minutit Poola suuremat paremust Ciszewski löögi ja korneriga. Siis jälle oleme meie frondis Paali poolrasti etteantud söödu võtab Ellmannil jafalt Görliitz, järgneb Pihlaka läbimurre, mil Pihlak kõrvaldatakse löögilt sekundi viimasel osal, uue järjena Kaljoti löök, mille Görliitz jälle üle latti korneri juhtimisega lahendab. Poolaja lõpul veel 3 nurgalööki Tallinna ja 1 V.-Poola heaks.

Poolaeg lõpeb: 2:0 V.-Poola kasuks, nurgalöögid 8:4 Tallinna heaks.

Väljale ilmunisel saavad poolakad kauni mängu eest tubli ovatsiooni. Meil alustatakse ofsaidi mängu, mille juures O. Silber uudisena esimest backi mängib. Kokku on poolakad teisel poolalaj ofsaidis 11 korda Tallinna nulli vastu.

12. min. annab Tupalski söödu, mille peale meie kaitse õige rahulikult vaatab, kuni vasaksisemise Ciszewski poolt vastu võetud pall võrgus on. Värav võetakse kõva kiiduavaldusega vastu ja väravatemasti tõstetakse kolmas kollane lipp.

Teisel poolalajal on poolakad enam ülekaalus. Muu seas tumeneb ilm. Rasked pilved tulevad Estoonia piiresteed mööda, nagu kõrvalistuja nende tuleku suuna märkis. 30. min. tulebki vihma, mis publikus jooksmist tekitab, kuid peatselt vaibub vihm ühes jooksmisega.

Poolakad saavutavad nurgalööke. Üprausil on ka shansse, kuid kahel korral võetakse ta „karpi“.

1. Väike-Poola — Tallinna võistlus lõpeb Poola võiduga 3:0 (2:0). Nurgalöögid 8:8 (4:8). Vabalööke oli mõlema heaks 6. Küljeoute viskas sisse V.-Poola 27, Tallinn 19. Ofsaidis olid poolakad 18, pealinnalased 2 korda.

Poolakate mängu tuleb hinnata kaunimaks, mis meil hooajal nähtud. Hea pallikäsitus, mida tagajärjekaks tegi suur kiirus. Mängisid eriti vabalt ja ilma suure pingutuseta. Meie meeskond sel päeval oli täiesti löödud. Lass väravas maksis kui mitte kaiks, siis vähema vastukõnelusetagi ühe värava. Kuid kahetseda ei ole sel puhulgi midagi: oli mäng, mil „rasked“ pommid mööda läksid ja juhustlikkudest kolm väravat tuli. Poolakate võit oli kõigiti teenitud, kuigi meil esimesel poolalajal vast küllalt shansse oli ühe värava löömiseks. Poolakatest omandasid väljapaistvuse väravavaht, kes oma tööd hästi tegi ja külma-vereline oli määral, millest rohkemat raske kujutada. Lass selle vastu oli kontseptist täiesti välja löödud. Värava juures olijad märgivad, et ta väravas seistes higistanud — ja seda mitte tööst.

Maavõistluse käik.

(1. lehekülje järg.)

mees lipuga märkinud ta handsi. Vahetatakse lööke. 23. min. veab Ellmann nõksudega kolmest poolakast läbi ja lööb 16 mt. pealt vähe üle latti. Tipneril tuleb püüda Ciszewski lööki.

Meie meeskond on enam agressiivne, mida publik käteplagina ja hüüetega hindab. Kolmas nurgalööki Eesti heaks, 33. min. võtab Tipner vahvalt vastu Seichter poolt 40 mtr. pealt tehtud vabalöögi. Edasi on Üprausi ja Hanke vahel vastastikkused õiendused käimas. Hanke lausub ka vilemehe adressil midagi, mida kapten Kaluza vabandab. 34. min. neljas nurgalööki Eesti heaks, mil väravast palju ei puudunud. Järjena tuleb viies nurgalööki. 39. min. jookseb Seichter vastu pinke, saab kannatada ja asemele astub Spojda. 40. min. Ellmann-Paali kombinatsioon, kuid Ellmanni tsenderduse suudab Görliitz Pihlaka eest ära võtta.

Meie kerge ülekaalu juures lõpeb poolaeg 0:0. Nurgalöögid 5:3 Eesti heaks.

Vaheaeg kestab 13 min. Poolakad, kes näevad, et nende asi ei edene, kõnelevad meie meeskonna liig jõulisest mängust. Väravaid märkivate lippude ülestõmbajad on ka rahutud, kuna väravad puuduvad ja selle tõttu ka midagi üles tõmmata ei ole.

7. min. püüab Tipner Sperlingi raske palli. 10. min. viskab Ellmann jälle „driblat“ ja Gintel päästab hädavaevalt oma värava. Tipneril on endisest rohkem tööd, mida ta väljapaistva tublidusega täidab. 16.—23. min. on neli nurgalööki Poola heaks. 29. min. 2 nurgalööki Eesti heaks. Kihle soetab Pihlakale löögivõimaluse, kuid löök tabab eesolevat poolakat.

36. min. saab Einmanni silmakulm kannatada ja ta on 2 minutit mängust eemal, mis tribüüni rahutuks teeb. Lõpul on paremus veel meil.

Maavõistlus lõpeb viigiga 0:0. Nurgalöögid 8:7 Poola heaks.

Eesti mäng

oli üle ootuste hea. Poolakad ei tahtnud uskuda, et meie meeskond esimese päeva mängu järele maavõistlusel nii suurelt võib üllatada. Meie poolt märgiti paremust, mida meile andis juhuse tõttu esimese võistluse korraldamine n. n. „peaproovina“. Soovitatakse seda ka edaspidiseks, mille abil meie meeskond oma vastast esimese mängu järele õieti tundma õpib. Et poolakad teisel päeval halvemad olid, seda ei või ütelda, vaid tasakaal (Järg 3. leheküljel).

Normaalse olukorra juures oleks võinud tal parajalt vilu olla. Poola kaitse oli pallikindel, eriti vasakpoolne. Meil aga olid mõlemad, nii Liivar kui Silber, löögist ära. Poolakaitse oli poolakatel väga ühtlane. Meil ulatas ainult Einmann enam-vähem oma parema tasapinnani. Eduriivis tegi poolakatel hädahoitlikumaid pealetunge vasakäär Slonetski. Meil pakkus Ellmann teistest rohkem peent mängu, seda aga löögikardetavuseta. Ääred Paal ja Kihlefeldt tegid vähe.

Mängu järele oli Poola liidu kapten Synovieci arvamine: „Poola meeskonnal kui vähemakaalulisel oli kergem pehmel porisel pinnal mängida. Eestis mängitakse juba hästi jalgpalli, seda tõeliselt. Eestlastel näib rohkem kombinatsioone ja mängu mõistmist olevat kui soomlastel. Teie kaitjad olid liialt närvilised. Väravavaht tegi vigu. Parem mees Tallinna meeskonnas oli vasaksisemine, kes hoogsalt peale tungis. Kohtuniku ja publikuga oleme rahul.“

Iseäralik on, et selles arvamises Üprausi meie paremaks meheks peetakse, kuna meie sellena vast Einmanni ja Ellmanni oleks nimetanud. Poolakad hindavad sama kui austeralasedki meie vana tanki Üprausi!

Eesti — Poola.

(2. lehekülje järg.)

kaalus mängu põhjus peitub meie meeskonna erakordses saavutuses, mis poolakaid maksvusele ei lasknud pääseda.

Värvavas tegi Tipner suurt tööd, kuna poolakad selle näitamiseks ka küllalt võimalusi pakkusid. Tipner näib seni sügise olnud paremana kui Lass, kes harilikult kevadeti oma paremat vormi näidanud. Nii käis ka Tipner nüüd üle eelmise päeva Lassi. Kaitsepaar Liivar-Silber oli teiseks päevaks paranenud ja poolakatele raskelt võidetavaks muutunud.

Edurivis juhtis Ellmann mõistusega oma liini. Kihle paremal äärel näis seal sama kodu olevat kui vasakul. Paal sisemisena toetas tarvilikult poolkaitset. Pihlak püüdis harilikult töökas olla, kuna Üpraus edurivist sel võistlusel vast kõige vähem näitas.

Kuid meeskonna tugevam osa oli

Spordi poolkaitse liin

Einmanni, Reini ja Reinfeldtiga. Rein näitas sel päeval suurt mängu nagu Soome ja Austria vastu. Ta tegi võimsat ja efektselt tööd. Einmann oli kaljuks, mis peatas Poola terve vasaktiiva ja kellest paiguti jätkus ka tsentrisse. Reinfeldt, noorim internatsionaal, avaldas head värskust ja oli sellepolest Kaljotist vast ülekaiv. Kogusummas oli poolkaitse meie meeskonnale suuremaks toeks, mis aitas võistlust Poola vastu kõige tusedamalt üleval pidada.

Vahekohtunik A. Silberil

oli maavõistlusel täita eriti raske ülesanne. On ju harilik, et kui kohtunik ühe võistleva rahvuse hulka kuulub, siis vastaspoole mängijates ta vastu juba iseeneest teatud eelarvamine ta erapoolikuse kohta tekib. A. Silber mõistis võistlust kahe kalju vahelt sarnaselt läbi juhtida, et kumbagil poolel kaaluvaid präensionsid ei tekkinud, mis talle hinnatavaks tunnustuseks on.

Eesti — Balti meister!

See on tänavuste maavõistluste kena tagajärg Eesti meeskonnale. Viiest Balti riigist on Eesti jalgpallis tänavu kõige paremana esinenud. Bilans näitab kahte võitu ja kahte viiki. See on saavutus, millel teised meie naabermaad tänavu ei küüni. Nelja maavõistluse saavutustest on kõige hinnatavamad mõjukas võit Soome üle 2:0 ja nüüd, mil rahvusmeeskonna mänguvormis juba kahtlus tekkis — viik Poolaga!

Suur oli võit Soome üle, mille sarnast teistest Balti riikidest seni ükski ei tunne. See oli tubli alus edule, mille täiendas viimane viik.

Tänavune maavõistluste hooaeg on Eestile olnud edukam kui kunagi varemalt. Värskeltküpsetatud Balti meistermeeskonnal on siiski ees veel üks kalju, nimelt oktoobri uue maavõistluste kujul Lätiga.

Poolakate arvamised.

Dr. E. Cetnorovski:

„Tunnen rõõmu, et võime eestlasi tuleval aastal vastu võtta Poolas.“

Peale maavõistlust ruttasid poolakad võõrastemajja ja sealst ajaviitmata laama. Sinna jõudsid nad ainult 7 minutit enne kiirrongi väljasõitu. Oli päris delikaatne ülesanne selle aja jooksul nende ekspeditsiooni tähtsamatel meestel kannul käia ja neid küsimustega E. Spordilehele viisakalt tähtsada. See õnnestas ka ladusalt ja rongi lii-

Üpraus riisub poolakate käest palli nende pealetungil. Poolakatest seisavad Üprausist paremal Slonetski, Tupalski ja eemal Hrustshinski. Meie meestest on ees näha veel Einmanni ja tagaplaanil Pihlakat.

kuma hakkamisel olid kõik soovitud arvamised koos.

Poola liidu esimees dr. E. Cetnorovski, kes on kehaliselt kahtlemata tusedam jalgpallijuht Balti riikides, oli väga armastusväärne. Kiiruga ja katkendlike lausete vahel oma tusedusest veidi puhkides, lausus ta: „Eestlased mängisid maavõistlusel palju paremini kui eelmisel päeval. Teie meeskonnast meeldis mulle vasakäär ja -sisemine ja mõlemad kaitsjad. Värvavaht oli suure tiiki parem kui eelmisel päeval. Eestlased, võib rahuliku kindlusega ütelda, mängisid kui mitte paremini, siis kindlasti sama hästi kui soomlased meie vastu. Vastuvõtt Eestis oli väga südamlük, mille eest tänan. Ühtlasi avaldan rõõmu, et meil tuleval aastal võimalus on teid oma külalistena Poolas vastu võtta.“

Synoviec:

„Meie (Poola) meeskond oli närviline.“

Synoviec, vana Poola internatsionaal ja praegune liidukapten: „Vähe on ütelda, kuna eestlased väga hästi mängisid ja meile võiduks shansse ei jätnud. Meie meeskond muutus selle tõttu aga tarbetult närviliseks, mis meie saavutuse peale mõjuta ei jäänud.“

Kalusha:

„Eestlased ilmutasid head ja moderni mängu.“

Kalusha, väike tsentrfoward ja Poola rekordväravakütt, ütles: „Eestlased mängisid maavõistlusel väga tugevalt, kuna meie juba väsinud olime. Teie meeskond ilmutas head ja moderni mängu. Teil on otstarbekohasem mäng kui soomlastel ja teid tuleb minu kogemustel Soomes jalgpallis tugevamaks pidada. Teie meeskonnast näitasid paremat mängu edurivi keskikolmik, tsentrhalf ja värvavaht Meil — Poola meeskonnal — oli raske porisel pinnal tarvitada Shoti süsteemi.“

Görlitz, Poola värvavaht:

„Esimesel poolel oli Eesti kerge ülekaal, teisel vastupidi. Paremad mängijad teil olid vasaksisemine, paremäär ja tsentrhalf.“

Tapa Spordi võidukas debüüt Tartus.

Võit Akadeemilise spordiklubij üle 3:1 ja viik Tartuga 2:2.

29.—30. aug. tegi viimase ajaga jälle tõusnud Tapa Sport võistlusreisi Tartu, pidades seal kaks jalgpallivõistlust.

Esimese päeva võistlus Akadeemilise spordiklubiga andis Tapa Spordi kerge võidu 3:1. Üldiselt näitasid tapalased võrreldes tartlastega enam arenenud mängu, nii kombinatsioonides, kui ka üldiselt, olles alalises ülekaalus. Kaugelöögist tehtud värvavast juhtisid küll algul akadeemilised 1:0, kuid juba poolaeg näitas Tapa ülekaalu 2:1, mis lõpuks arenes 3:1 peale.

Teises võistluses Tartu koondusega näitasid tartlased eelmisest päevast tugevamat mängu, iseäranis väljapaistev oli paremkaitse Schmidt (Noors. s.), kelle teeneks ka viiki tuleb lugeda. Poolalajal juhtis Tartu 1:0, suurendades seda hiljem 2:0 peale, mis aga tasuti 5 minutiga.

Publikut väheselt. Korraldus akadeemiliste poolt vilets. Väli esimesel päeval markeerimata, võistlused hilinesid, nii et pimedaski mängiti. Ka vahekohtunik Leetsi, Tartu Kalev, erapoolik ja asjatundmatu.

MTK — Rapid 3:1.

Jalgpalli hooaeg on Ungaris jälle alanud. Esimese rahvusvahelise suurmatshina leidis Budapestis aset kohtamine Ungari meistermeeskonna MTK ja Viini vanameistri Rapid'i vahel. MTK-s esinesid kõik ta kuulsused, nagu Orth, Jenny ja Molnar. Orthil oli jälle hülgapäev ja ta näitas ka, et ta uue ofsaidi määrusega ennast kodus tunneb ja edurivi endiselt juhtida oskab. Juba 4. minutil pääsis Opata löögile ja Orth suurendas varsti edu 2:0 peale. Teisel poolalajal olid viimlased enamused juhtimisel, kuid auväravast nad kaugemale ei jõudnud, sest varsti lõi Molnar 3:1.

Pealtvaatajaid oli võistlusel 15.000.

Rootsi — Prantsuse maavõistlus.

Võitja Rootsi 105:74.

Võistlused peeti Stokholmi staadionis 29. ja 30. augustil. Rootsi võit oli ette kindel ja prantslased ei pannud oma nõrgemate alade, näit. viskete, esitajate valikule suuremat rõhku. Lühemates maades ja ka keskmades domineerisid aga prantslased. Üllatav oli prantslaste kaksikvõit 1500 mtr.-is. Prantslaste suur loots 800 mtr.-is, Viriath, komistas oma kaasmaalase Boitardi kandadesse ja kukkus sedavõrd rängalt, et oldi sunnitud teda väljalt ära kandma. Kõige pinevamat konkurentsi pakkus 110 mtr. tõkkejooks, kus Pettersson ja Sempé võistlesid rind-rinnaga kuni kaheksanda tõkkeeni. Siis hakkas Pettersson veidi ettepoole nihkuma ja võitis lõpuks veerandmeetriga. Prantslased parandasid võistlustel kolm kodumaa rekordi: 100 mtr. — Mourlon 10,7; 1500 mtr. — Pelé 3,58,2 ja kõrgus — Lewden 1,95.

100 mtr. — 1. A. Mourlon, Prantsuse, 10,7; 2. Pettersson, Rootsi, 11,1; 3. Ottander, Rootsi, 11,2; 4. Rousseau, Prantsuse, 11,7.

200 mtr. — 1. A. Mourlon 21,7; 2. A. Carbonney, Prantsuse, 21,7; 3. Engdahl, Rootsi, 22,2; 4. Lilja, Rootsi.

400 mtr. — 1. Bylehn, Rootsi, 49,3; 2. Engdahl 50,0; 3. Teneveau, Prantsuse, 50,2; 4. Caltier, Prantsuse, 51,5.

800 mtr. — 1. Bylehn 1,55,7; 2. R. Johansson, Rootsi, 1,56,7; 3. Boitard, Prantsuse, 1,59,1.

1500 mtr. — 1. Pelé, Prantsuse, 3,58,2; 2. Bontemps, Prantsuse, 3,59,8; 3. F. Eriksson, Rootsi, 4,04,7; 4. Kjölling, Rootsi, 4,07,5.

5000 mtr. — 1. Eklöf, Rootsi, 15,12,4; 2. A. Eriksson, Rootsi, 15,29,5; 3. Lavaux, Prantsuse, 15,35,8; 4. Langreny, Prantsuse, 15,45,5.

10.000 mtr. — 1. Stenfeldt, Rootsi, 31,45,9; 2. Dolqués, Prantsuse, 32,08,8; 3. Thureson, Rootsi, 32,31,9; 4. Lavaux 33,15,3.

110 mtr. tõkkeid — 1. Pettersson 14,9; 2. Sempé, Prantsuse, 15,0; 3. Allard, Prantsuse, 16,3.

400 mtr. tõkkeid — 1. Pettersson 54,9; 2. Lindström, Rootsi, 56,5; 3. Resal, Prantsuse, 57,9; 4. Dinard, Prantsuse, 59,0.

4×100 mtr. — 1. Prantsuse 42,4; 2. Rootsi 42,7.

4×400 mtr. — 1. Rootsi 3,20,3; 2. Prantsuse 3,24,2.

Kaugus — 1. Hallberg, Rootsi, 6,97; 2. G. Johansson, Rootsi, 6,76; 3. Sempé 6,62; Pinson, Prantsuse, 6,60.

Kõrgus — 1. Lewden, Prantsuse, 1,95; 2. Österberg, Rootsi, 1,90; 3. Sabatier, Prantsuse, 1,85; 4. Karlsson, Rootsi, 1,80.

Teivas — 1. Lindblad, Rootsi, 3,70; 2. Rydberg, Rootsi, 3,50; 3. Muzard, Prantsuse, 3,40; Kuul — 1. Jansson, Rootsi, 14,58; 2. Paoli, Prantsuse, 13,65; 3. T. Johnson, Rootsi, 13,03; 4. Courtejaire, Prantsuse, 12,04.

Ketas — 1. Zallhagen, Rootsi, 41,49; 2. Paoli 40,11; 3. Lining, Rootsi, 39,04; 4. Courtejaire 36,58.

Oda — 1. Lillier, Rootsi, 61,52; 2. Blomqvist 61,47; 3. Degland, Prantsuse, 52,26; 4. Courtejaire 50,49.

Saksa — Shveits 89:53.

Saksa-Shveitsi 5. kergejõustiku maavõistlus leidis 29. ja 30. augustil aset Baaselis. 4 eelmist maavõistlust on annud Saksa võidud: 1921. a. 71:59, 1922. a. 89:49, 1923. a. 70,5:67,5 ja 1924. a. 81:57. Shveitsil puudusid tänava paremad mehed Martin, Schärer ja Guggenheim. Põnevusega oodatud Peltzer—Martini kohtamine jäi ära, kuna Martin Ameerika sõidu ette võttis. Kuuldavasti on Shveitsi liit tagant järele Martini diskvalifitseerinud.

100 mtr. — 1. Körnig, Saksa, 11,0; 2. Corts, Saksa, 11,1; 3. Borner, Shveits, 11,4; 4. Moriaud, Shveits.

200 mtr. — 1. Körnig 22,0; 2. Borner 22,8; 3. Schluchter, Shveits; 4. Schlöske, Saksa.

400 mtr. — 1. Imbach, Shveits, 49,7; 2. Schmidt, Saksa, 50,2; 3. Faist, Saksa, 50,3; 4. Simmen, Shveits.

800 mtr. — 1. Peltzer, Saksa, 1,57,8; 2. Engelhardt, Saksa; 3. Bec, Shveits; 4. Stölberger, Shveits.

1500 mtr. — 1. Böcher, Saksa, 4,16,2; 2. Walpert, Saksa; 3. Hoffmann, Shveits; 4. Mercier, Shveits.

5000 mtr. — 1. Frandsen, Saksa, 15,54,4; 2. Walpert, 90 mtr. järel; 3. Liechti, Shveits; 4. Oshwald, Shveits, 16,15,3.

110 mtr. tõkkeid — 1. Trossbach, Saksa, 15,6; 2. Köpke, Saksa; 3. Meier, Shveits; 4. Stauber, Shveits.

Kaugus — 1. Köpke 7,00; 2. Schumacher, Saksa, 6,77; 3. Meier 6,66; 4. Schluchter, Shveits, 6,64.

Kõrgus — 1. Tratschin, Shveits, 1,76; 2. Stauber, Shveits, 1,76; 3. Reeg, Saksa, 1,66; 4. Köpke 1,60.

Teivas — 1. Reeg 3,60; 2. Gerspach, Shveits, 3,50; 3. Schumacher 3,40; 4. Boser, Shveits, 3,20.

Kuul — 1. Schröder, Saksa, 13,66; 2. Kulzer, Saksa, 13,33; 3. Nuesch, Shveits, 13,18; 4. Boser 12,80.

Ketas — 1. Hoffmeister, Saksa, 43,98 (väljaspool võistlust 44,79); 2. Conturbia, Shveits, 42,59 (Shveitsi rekord); 3. Grafwallner, Saksa, 40,78; 4. Nuesch 38,65.

Oda — 1. Lüdecke, Saksa, 57,92; 2. Hauer, Saksa, 56,95; 3. Rima, Shveits, 52,03; 4. Wäckertlin, Shveits, 51,62.

4×100 mtr. — 1. Saksa 42,2; 2. Shveits 43,9.

4×400 mtr. — 1. Saksa 3,29,2; 2. Shveits 3,34,6.

Pealtvaatajad oli võistlusel 3000.

— Narvas võitis sealne tennis-hockey-klubi Võitleja üle, kes pühapäeval Tallinnas esines, tugevalt 4:0.

— Soome tööväe ümismise esivõistlustel seadis 100 mtr. vabauimises naistele uue Soome tööväe rekordi Irma Lumivuokko aiaga 1,34,7.

Jouhki 11,7; 2. Myllynen 11,8; 3. Sipilä 11,9. Kuul — 1. Torpo 14,27; 2. Mattila 13,39; 3. Rytihaihi 13,39. Kõrgus — 1. J. Yrjölä 1,75; 2. Veckström 1,75; 3. Mattila 1,70. Oda — 1. J. Yrjölä 56,70; 2. Rinne 55,97; 3. Finell 55,89. 1500 mtr. — 1. Heiminen 4,31,5; 2. Mattila 4,32; 3. Lindgren 4,36,5. 3000 mtr. — 1. Berg 8,51,0; 2. Kinnunen 8,55,0; 3. Andersen 8,55,0. 4×100 mtr. — 1. Heltingi maleva (Husgafvel, Vahander, Vilen, Astrom) 44,2.

7,71 kaugust.

GASG treeningvõistlusel Pariisis hüppas haitlane Cator 7,71 kaugust. Paar päeva peale selle võttis Cator ofitsiaalse ilmarekordi purustamise katse ette, kuid siis jäi tema tagajärg 7,53. Cator on seega kolmas mees maailmas, kes 7,70 piirist üle jõudnud.

Kergejõustiku võistlused Narvas.

5.—6. sept. peeti Narvas Võitleja spordiosakonna korraldusel rahvuslasi kergejõustiku võistlusi, millest võttis osa Eesti meister lühikesemaa jooksudes R. Keskküll, Tall. Spordist, kes ütles end esimehe kord provintsi külastama ja kes halva raja peale vaatamata häid võimeid näitas.

Kergejõustik on Narvas visa arenema, kuigi materjaali on. Põhjus — vastava välja puudus. Käesolevas tähendatud võistlused peeti Kreenholmi väljal, mida tarvitatakse jalgpalli harjutusteks. Halva välja tegi veel halvemaks vihm, mis sadas peaaegu kogu võistluste aja.

Üldiselt peab võistlusi kordalainuks pidama ja tagajärgedega rahul olema. Muidugi oleks ilusama ilmaga paremaid tagajärgi saavutatud.

Osavõtjaid oli 24.

Seltsidest said punkte: Narva Võitleja 30, Tall. Sport 12, N.-Jõesuu Kalevala 10, Narva Kalev 10 ja Narva tennis-hockey-klubi 2.

Tehnilised tagajärjed:

100 mtr. — 1. Keskküll, 11,6; 2. Kuk, Võitleja, 12,0; 3. Reitsnik, N.-Jõesuu Kalevala.

200 mtr. — 1. Keskküll 24,3; 2. Reitsnik 25,8; 3. Ütt, Narva Kalev, 26,0.

1500 mtr. 1. Helder, Narva Kalev, 5,02,2; 2. Martinson, N. t.-h. kl., 5,11; 3. Reitsnik.

3000 mtr. — 1. Helder 10,41,9; 2. Sibul, Narva Võitleja, 11,09; Auksman, N.-J. Kalevala.

Kuul — 1. Oissar, N.-J. Kalevala, 11,19; 2. Kuiva, N. Võitleja, 11,02; 3. Toim, N. Võitleja, 10,38.

Ketas — 1. Kuiva 35,34; 2. Eigo, N.-Võitleja, 30,25; 3. Kaukiüll, N. Võitleja.

Oda — 1. Valdhof, N. Võitleja, 42,02; 2. Oissar 40,08; 3. Ütt 39,75.

Kaugus — 1. Toim 5,90; 2. Ütt 5,79; 3. Kuiva 5,76.

Kõrgus — 1. Keskküll 1,60; 2. Kaukiüll 1,45; 3. Kuiva 1,40.

Kolmik — 1. Pokats, N. Võitleja, 11,83; 2. Kuiva 11,37.

Teivas — 1. Keskküll 3,10; 2. Kaukiüll 2,80. J. M.

Kergejõustiku võistlused Vaivaras.

Vaivara karskusseltsi spordiosakond korraldas 23. aug. rahvuslased kergejõustiku võistlused. Halva jooksuraja ja peatuskellade „magneetilise mässu“ tõttu on jooksude ajad „erakordsed“ (peale 100 m!). Võistluste tagajärjed olid:

100 m.: 1. J. Reitsnik, N.-Jõesuu Kalevala, 12,0; 2. K. Vitsut, sama, rind taga; 3. Elias, T. H. S.

400 m.: 1. K. Vitsut 69,2; 2. Berger, N. Võitl., 8 m. järel; 3. J. Reitsnik.

1500 m.: 1. K. Vitsut 5,29,6; 2. Jalakas, N. Võitl., ½ ringi järel; 3. Meits, N.-Jõesuu Kal.

Kuul: 1. Mägar, T. H. S., 9,86; 2. Körbe, Vaivara, 9,56; 3. Jalakas.

Ketas: 1. Jalakas 27,80; 2. V. Galinsky, N.-Jõesuu Kal., 25,93; 3. J. Reitsnik.

Oda: 1. Mägar 43,45; 2. Vitsut 36,86; 3. Körbe 34,85.

Kaugus: 1. V. Galinsky 5,55; 2. J. Reitsnik 5,24; Elias 5,20.

Kolmik: 1. Elias 10,68; 2. V. Galinsky, 3. K. Vitsut.

Võistlustest võtsid osa: N.-Jõesuu Kalevala, omandades 26, Narva Võitleja, omandades 8, Toila Haridusseltsi spordiosakond omandades 11 ja kohapealne selts 3 punkti.

Kas kord

kinosse minna

või kuu aega Eesti Spordilehte lugeda?

Igaüks, kes ennast sportlaseks tahab pidada, leiab, et 50 marka Eesti Spordilehte kuutellimiseks palju otstarbekohasem on kasutada.

Ameeriklased Rootsis.

Ameerika ülöpilassportlased, kes Euroopas võistlusturneel, võistlesid Norrast tulles Göteborgis. Vihmase ilma peale vaatamata hüppas Osborne 2,00 kõrgust ja tõmbas kergelt 2,05 maha. Osborne'i arvates on Göteborgi staadioni hüppepaik üks parematest maailmas ja kui vihma ei oleks sadanud, oleks ta parandanud ilmarekordi paarj sendiga. Lewden jäi teiseks 1,85. Riley jooksis 110 mtr. tõkkeid 15,1 ja Stevenson 500 mtr. 1,05,0. 1000 mtr. võitis Dodge rootslase E. Smithi ees ajaga 2,33,4. Schwarze võitis kuulitõuke 13,84, kuid kaotas kettaheitel rootslase Erikssonile, kes heitis 40,28. Schwarze näitas 39,93. Vana veteraan Backman jooksis 3000 mtr. ja kaotas Olssonile, kelle aeg oli 9,10,6.

Teisel võistlusel Göteborgis, kus Osborne pidi ette võtma ilmarekordi purustamise katse, jäi ta tagajärg 1,95. Lewden hüppas 1,85. Jones hüppas teivast 3,70, 200 mtr. jooksis Stevenson 22,4, 1500 mtr. Dodge 4,07,1, 400 mtr. tõkkeid Riley 55,0 ja Osborne viskas oda 50,06.

Halmstadis, 3 päeva peale võistlust Göteborgis, võitis Evans 100 mtr. 11,0, Osborne hüppas kõrgust 1,90, Dodge jooksis 800 mtr. 1,58,1, ketast heitis Schwarze 42,86, 200 mtr. jooksis Stevenson 22,4 ja teivast hüppas Jones 3,70.

Malmö pääsis Osborne kõrgushüppes 2,01, Evans võitis 60 mtr. 6,9, Stevenson 200 mtr. 22,1, Dodge 800 mtr. 1,59,9, Riley 110 mtr. tõkkeid 15,1, Schwarze ketta 43,21, Jones teiba 3,65 ja Osborne veel oda 50,39.

Teisel võistlusel Malmö hüppas Jones kaugust 7,06, Schwarze tõukas kuul 14,34, Evans jooksis 100 mtr. 11,1, Stevenson 400 mtr. 49,8 ja Dodge 1500 mtr. 4,06,2.

Soome kaitseliidu esivõistlused

peeti 29. ja 30. augustil Kokumäel. Osavõtt võistlustest oli massiline ja tagajärjed head, kuigi kestev sadu oma mõju avaldamata ei jätanud. Võistluste paremad tagajärjed olid: 100 mtr. — 1.

Rahvuslised rattavõistlused Tartus.

Rohke osavõtt. — Kõva konkurents.

Tartu spordiselts Kalevi korraldusel peeti 30. aug. emd. Taara seltsi rattasõidu ringteel rahvuslised rattasõidu võistlused. Võistlustest osavõttjaid üle 30, neist olid peale kohalikkude seltside ilmunud Ivanov Rakvere Kalevist ja Kõlkar Tallinna Spordist. Suur osa võistlejatest olid algajad, kelle seas on mitmed lootustandvad jõud. Parematena osutusid Ivanov, Mitt — Ak, sp.-kl., Tarikas ja Vars — Tartu Kalevist. Viimane tegi kõik suuremad sõidud kaasa, võites 10.000 meetris Kalevi meistri paela ja osutus Ivanovi järel parema tehnikasõitjana.

Firma Kristijan Saar'e & Ko poolt välja pandud Marsi ratta, kes samasüsteemilisel ratal sõites tuleb esimeseks, võitis Mitt. Poleks Vars sõitnud kõik maad, oleks Mitt'il ratta võitmiseks temaga kõva võistlus olnud.

Tehnilised tulemused:

1000 mtr. sõit: 1. Ivanov, Rakvere Kalev, 1:35,5; 2. Tarikas, Tartu Kalev, 1:40; 3. Karm sama, 1:42,9.

1000 mtr. sõit noortele (alla 17 a. vanadele): 1. B. Heide, Tartu Kal., 2:10,7; 2. Paris, T. veesp. kl., 2:28,1.

1000 mtr. sõit naistele: 1. prl. Frey, Tartu Kalev, 2:02,8; 2. prl. Keerdo, sama, 10 mtr. järel.

5000 mtr. sõit: 1. Ivanov 9:39,2; 2. Vars, Tartu Kalev, 9:39,9; 3. Kõlkar, Tall. Sport, 9:40.

10000 mtr. sõit vanadele (üle 40 a.): 1. Müller, veesp. kl., 2:21,8; 2. Ed. Heide, Tartu Kalev, 2:21,9; 3. Lepikov, Tartu Kalev, 2:31.

10.000 mtr. sõit (Marsi ratta peal): 1. Mitt, Akad. sp.-kl., 21:43,2; 2. H. Raig, veesp. kl., 21:44; 3. Vars, Tartu Kalev, 21:44,2.

1000 mtr. sõit takistustega (8 liivakotti, kiiksild ja bariäär): 1. Muttik, Tartu Kalev, 4:12,2; 2. Mäger, Tartu Kalev, 4:21,7; 3. Austa, T. Kalev, 4:28.

5000 mtr. etteandmistega: 1. Muttik; 2. Tarikas; 3. Kõlkar.

Tasasõit umbes 35 mtr. peale: 1. Mäger 1:40; 2. Mihelson, veesp. kl., 1:22,7.

10.000 mtr. sõit Tartu Kalevi meistri paela peale: 1. Vars 24:38; 2. Muttik 24:38,4; 3. Haupt 24:45,1.

Võistlusi segas alguses vihmapiling, mille tõttu publikut vähe — mõne saja ümber.

Ed. Jn.

Tall. Unioni ratta- ja autovõistlused

peeti 30. aug. võistlusmaaga Tallinn-Haapsalu (106 km.). Võistlused olid Unioni omavahelised.

Rattasõidu võistlused peeti kahes klassis. Esimeses oli 6 osavõttjat. Võitjaks tuli N. Tshutshelov Royal Enfieldi rattal ajaga 4.35.50. Teine Renner 4.39.30, kolmas Enfieldi firma kohapealne esitaja Schoeme ajaga 4.50.30.

Teises klassis esimene Shults 4.47, teine Möller 5.27, kolmas Vagner.

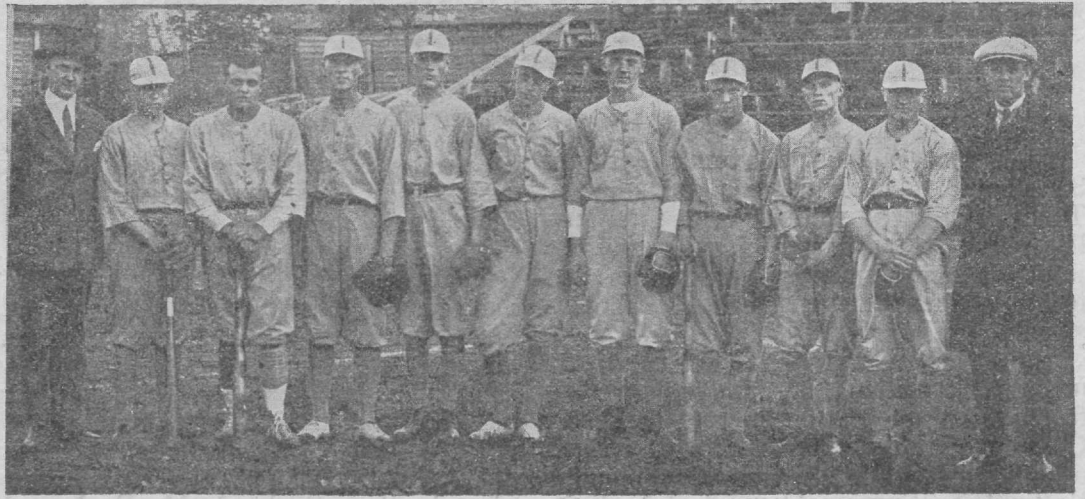
Start oli hommikul k. 5.20 Pärnu maanteel seebivabriku juures. Tee oli halb, kuna peale selle tuli vastu oli ja Risti-Haapsalu vahel tugevalt vihma sadas. Peale üksikute auhindade oli välja pandud suur auhind — kristallserviis — mille omandas N. Tshutshelov. Auhind oli anetatud Schoeme poolt.

Autodele oli korraldatud vastupidavussõit, mille juures Tallinnast Haapsalu pidi jõudma täpselt kolme tunniga. Võitis dir. Braun Selve masinal 183 punktiga, teine E. Tammann 185, kolmas pr. E. Vaas 186, neljas A. Peelmann 195 punkti. Kolm viimast sõitsid kõik Aga masinatel.

— Jonni Myyrä, endine ilmameister odaviskes, on viimasel ajal Ameerikas õige halvas vormis. Nii jäi ta Ameerika esivõistlustel tagajärjega 58.86 viiendaks. Eelpool teda olid: 1. Bonra 65.19; 2. Kuck 64.51; 3. Leyden 60.64; 4. Eaton 59.74.

— Eriksson on Rootsis heitnud ketast 44.96.

— Jõgeva Kalju pidas oma võistlusreisil Narvas võidukuse mõttes kolm ebaõnnestunud võistlust. Tagajärjed olid: Narva Kalev — Kalju 8:1; N. Võitleja — Kalju 6:0, N. t.-hockeykl. — Kalju ka 6:0.

AMEK — praegune parem baseballi meeskond Kerus. Jõers, Mathiisen I, Mikk, Triip, Mathiisen direktor

Eestis. Vasakult: R. Klumberg, Riis, Niiler, Mast, II ja ameerikl. Kempa, NMKÜ kehalise kasv. Eestis.

Pesapalli arengul Eestis.

Üldine olukord Eesti pesapallis. — NMKÜ dukas. — Euroopa NMKÜ-te direktori mr. list. Tallinn-Tartu linnavõistlus

Teiste spordialade enam-vähem üldisemal arengul Eestis on seni täiesti omaette vaikset rada ajanud pesapall. Leides küll ühel ajal korv- ja võrkpalliga tee Ameerikast Eestisse, pole ta siiski veel, vaatamata oma headele külgedele, suutnud vallutada täielikult eestlase külmnaatuuuri ja jäänud seni õige kõrvale meie spordiliikumisest. Kuid teatud ringkond sportlasi on tase siiski otsekoheselt kiindunud ja harrastanud teda raugematu andvusega. Võib olla on siin süüdi ka spordiorganisatsioonide vilets majandusline olukord, mis ei luba pühendada „ennast mitteääratoitvasse pesapallisse“, nagu keegi seltsi esitaja hiljuti tähendas. Kuid osa süüdi seisab ka selles, et pole veel suudetud seda ala laiemalt propageerida ehk nii öeldes: „rahva sekka viia.“ Tõelised Eesti pesapallimängijad on aga kogunenud nii Tallinnas kui ka Tartus NMKÜ juure, kuna teised organisatsioonid veel pealt vaatavad. Aeg oleks ka neil aktiivselt tööle asuda!

Pesapalli arendamisel on NMKÜ Tallinnas käesoleval aastal eriti intensiivne olnud. Peale alaliste tegelikkude treeningute on peetud ameeriklase A. Kempa otsekohesel juhtimisel ka rida loenguid mängu määruste tutvustamiseks ja tehnikaku taktika teoreetiliseks õppimiseks. Tagajärjeks oli see, et NMKÜ-le alluvate klubide juure koondusid 4 meeskonda, kelle vahel ka hiljuti NMKÜ omavahelised võistlused peeti. Osavõtvate klubide AMEK-i, Ruli, Baseballiklubi ja Liiderklubi vahel Veerenni spordiväljal kaheminuulises süsteemis peetud matshidest oleks välja tuua AMEK-Rul 30:2, Liiderklubi-

omavahelised võistlused. — AMEK või Schröderi kiitev arvamine Eesti pesapalli Eestis esivõistlused pesapallis?

Baseballiklubi 26:10, AMEK-Liiderklubi 14:8 ja finaali Kalevi väljal AMEK-Liiderklubi 8:5. Üldiselt on praegu tugevam pesapallimeeskond Eestis AMEK ja raske näib olevat sellist tugevamat koosseisu Eestis kokku seada.

Muuseas käis AMEK ka Tartus võistlemas ja pidas NMKÜ suvikooliga kaks matshi. Esimene neist, kus vastu mängisid neli ameeriklast NMKÜ direktorid: Schröder, Kempa, Greiner j. t. võitis AMEK siiski 9:8, kuna puhtestlastest meeskonda 19:7 löi. Sealjuures avaldas mr. Schröder, kes on kõigi Euroopas asuvate NMKÜ-te füüsilise kasvatusedirektor, asupaigaga Pariisis, arvamist, et ta äärmiselt üllatunud olnud, leides eestlasi nii hästi pesapalli mängimas ja oli kindel, et aastase kõva töö järele Eesti kindlasti õige lähedale küünib Euroopa üldisele pesapalli tasapinnale, kus praegu hegemooniat oma käes peab Prantsuse. Arvamist palus ta mitte tühja komplimentina võtta.

Igatahes näeb käesoleva aastaga Eesti pesapallis murrang tekkivat ja siht pöördub sellele, et pea kokkukutulev Eesti käsipalliliidu asemikkudekogu kinnitab määrustiku, mille järele kui juba mitte sel aastal siis järgneval hakatakse Eesti esivõistlusi ka pesapallis pidama, kuna tal juba pregu kindlad kantsid Tallinna ja Tartu näol olemas. Võimalik on ka, et majanduslistest raskustest ülesaamisel sel aastal pidamisele tuleb esimene Tallinna-Tartu linnavõistlus, kuid kindlasti peetakse ära 13. sept. Tallinnas matsh NMKÜ-Tallinna koondus, kusjuures koonduse moodustavad ülejäänud klubid ja Võitleja. gla.

Läti kiri.

Kergejõustiku ja jalgpalli esivõistlused.

(E. Spordilehe Riia kirjasatjatilt.)

Läti kergejõustiku esivõistlusi katkati 30. aug. Valmiera's (Volmaris). Tagajärjed kujunesid: vasar Jordans 36.60 (uus Läti rek.); teivas Luksinsh 3,20; 10.000 mtr. käik Kalninsh 52.30; kuul naistele (5 kg.) Karlson 8.85 (uus ümarek.); ketas naistele Karlson 26.13 (uus Läti rek.); kaugus naistele Chmizovska 4.83.

Peale selle peeti 5000 mtr. cross-country, mille võitis Cimmermans ajaga 17.31.4.

Riias 30. aug. peetud 15. km. tänavjooksu võitis Motmillers 57.48.

Jalgpalli esivõistluste 2. klassis (B grupp) tüür esimesele kohale LNIS, teisel kohal praegu Makkabi ja alles kolmandal Hakoah. Teatavasti on Hakoah läinud aastane B grupi võitja.

1. klassis peeti esimene võistlus 3. sept., mil LSB (Latviias sporta biedriba) võitis ASK (Armiijas sp. kl.) üle 2:1 (2:0).

Liepajas (Liibavis) oli külas Kaunase LFLS, kes seal esimesel võistlusel võitis kohaliku LNIS-i üle 4:1 (2:1). Teisel päeval kaotas LFLS aga Olimpijale 1:5 (1:1).

Liepaja Makkabi treeneriks on Herb. Baumanns. Häusler Viini Hakoahist treeneris kaks nädalat Riia Hakoahi meeskonda. Ad. Plum.

Inglise jalgpallihooaja avamine.

Uus ofsaidi määrus hea mulje jätnud.

(E. Spordilehe Inglise kaastööliselt.)

Inglise jalgpallihooaja avamine sündis 30. augustil liigavõistluste algmängudega. Tänavu valitseb publikus eriti elav huvi liigavõistluste vastu uue ofsaidi määruse tõttu. Ka meeskonnad ise on ärevuses, kas teostuvad nende uued taktilised kalkulasioonid ja eksperimendid uue määrusega.

1. divisjoni meeskonnad on mõningaid muutusi üle elanud. Läänud esivõistlustega tõusid esimesse klassi teisest Leicester City ja Manchester United, kuna sinna omakorda langesid Preston North End ja Nottingham. Suuremaid muutusi 1. divisjoni meeskonnad siiski ei ole üle elanud, koosseisud püsivad enam-vähem samad, mis läinud aastal. Ainult Arsenal on püüdnud oma löögijõudu suurendada, kuna ta on palganud enesele kuulsu Sunderlandi väravaküti Charles Buchani omapärastel tingimustel. Nimelt saab Buchan eestkätt käsirahana 2000 naela (3.600.000 Emk.) ja siis 30 värava löömise järel Arsenal kasuks 3000 naela (5.400.000 Emk.), millega läga värav maksaks tal 100 naela (180.000 Emk.). Veel teise kõva mehe, tsentrforvard Donald Cocki, on Arsenal Notts Countyt üle võtnud. Cock aga viigastab ennast iuba treeningul ja ei saa arvatavasti esimestest mängudest osa võtta...

Avamispäeval valitses suurepärase ilm ja mitmed sajadtuhanded pealtvaatajaid jälgisid huviga oma lemmiksporti uuendatud kujul. Millist elavust mängud äratasid, näitavad järgmised arvud: Tottenham Hotspursi võistlust Arsenal vastu jälgisid 53.000, Manchester City — Cardiff City 46.000, Birmingham—Sunderland 42.000, Chelsea—Bradford 35.000, teistes mängudes ka 30.000 ümber.

Mängud iseenesest kujunesid õige väravarohkeks. Nii võitis Aston Villa koguni 10:0 Burnley. Suure väravaarvu peale vaatamata, ei ole siiski see liiga rekord, kuna varem Westbromwich Albion on löönud Darweni 12:0. Ka teistes võistlustes löödi võrdlemisi palju väravaid, nii saavutasid Bradford ja Rochdale à 6 väravat, Middleborough Portsmouthi vastu 5:1. Mängijatest lõi Leonard Capewell Aston Villa heaks 5 väravat, Cockle Northamptoni heaks 4. Võrreldes tänavusi saavutusi läinud aastastega, on ilmselt näha, et uue määruse tõttu väravate arv on tõusnud. Nii löödi läinud aasta avamispäeval

1. liiga võistlustel 32, tänavu 39 väravat, teises liigas 20, tänavu 29, kolmanda liiga lõuna osas 23, tänavu 42, põhja osas 16, tänavu 50. Üldiselt seega 91:160.

Mängudest enestest on märkida, et Buchan, kelle Arsenal kallj raha eest ostis, siiski meeskonda ei suutnud võidule viia. Tottenham Hotspurs lõi Arsenali 1:0. Vana mängija ei näidanud palju. Pooltosinat trikke, paar kenat ja täpset söötu ja lõpuks katse mängu tasakaalu viia, oli kõik, mida Buchan oma esimesel mängul näitas. Siiski ei olda Buchani debüüdist pettunud. Mees nagu tema, kes pikki aastaid ühe ja sama seltsi eest mänginud, peab esmalt harjuma oma uue ümbusega, ja oleks varajane, esimese mängu järele tema võimete kohta lõpuotsust teha.

Läänud aastane meister Huddersfield Town mängis Westbromwich Albioni vastu ja suutis vaevaga 1:1 saavutada. Mängus tuli ainult 3 ofsaidi ette. Leicester City saavutas oma debüüdil esimeses liigas kena tagajärje — võidu Liverpooli üle 3:1. Selle vastu aga tuli teisel ületulijal, Manchester United'il kaotus Westham United'ilt vastu võtta.

Esimesest klassist teise langemisel ei vedanud seal. Nottingham Forest suutis veel kuidagi viigi Darlingtonilt välja meelitada, kuid Preston North End oli sunnitud Wolverhampton Wanderersi paremust 0:3 tunnustama.

Asjatundjate arvamisest esimese võistluspäeva järel uuest määrusest on õige optimistlikud. Nii ütleb Wall, jalgpalliliidu sekretär: Olen rahuldatud määruste muutmise üle. Westhami mängul tuli ette kõigest 4 ofsaidi, kuna varem neid vähemalt 40 oli. Hill, Burnley kapten: Enam kiirust, rohkem väravaid ja suurem nauding publikule. Houspeth, Newcastle United: Mäng on paranenud. Enam väravaid ja kaunim edurivi mäng. Jookstakse rohkem ja backidel on enam ametit. Parker, Sunderland: Pealtvaataja seisukohalt suur paremus. Minu arvates muutub keskpoolkaitsja kolmandaks backiks, kuna äärepoolkaitsjatel siseajajatena tuleb tegutseda. Joe Smith, Bolton Wanderers'ist on ainsam pessimist. Tema arvates riisuvad uus süsteem jalgpallilt kombinatsioonirikkuuse ja see muutuvad täielikult „kick and rush“ mänguks.

Pärnu Tervis — Nõmme Kalju 2:1.

30. aug. võistles Pärnus kohalik Tervis Nõmme Kalju meeskonnaga.

Koosseisud: Nõmme Kalju: Ratnik; Matihisen — Mikker; Kask — Kütt — E. Strandberg; Võrgi — Tammar — Sorik — Niisevald — R. Strandberg (kapt.). Tervis: Martinson; A. Jürvetson — Lembit; Mõttus — E. Laur (kapt.) — Holsmann; Blumann — E. Jürvetson — Thacker — Beimann — Hendrikson I.

Mängu juhtis J. Kihlefeldt; Tall. Sport. Mängitakse inglise palliga, mis Verikäpalt ostetud.

Kalju algöögi järele wiib viimane palli Tervise värava alla, lüüakse aga mööda. Mäng muutub vahelduvaks, mängitakse suurem osa poolajast keset välja. 41. min. saab Tervise tsentrforvard inglane Thacker palli keset välja, veab karistusala piirini ja saadab pommi Nõmme väravasse. Ratnik ei suuda pidada ja pall jääb võrku peatama. Tõuseb suur käteplagin, mis ei taha vaibuda ka palli tsentrist lahtilöögi järele. Seis 1:0 Tervise heaks, mida ei muuda poolaja lõpuminutid. Kogu esimese poolaja jooksul sadas

vihma, mis vaheajaks üle jäi. Teisel poolajal asub Tervise edurivisse Preedel, E. Jürvetsoni asemele, viimane ei suuda enam kaasa mängida saadud jalavigastuse tõttu Verikäpaga mängides.

Teise poolaja esimene veerandtund on täiesti Tervise värava all, nõmmelased saavutavad rea nurgalööke. Siis muutub mäng lahtiseks. 19. min. saab Thacker Holsmannilt palli, veab veidi ja paneb siis uuesti Kalju võrgu värisema. Seis 2:0 Tervise kasuks. Vahelduv mäng kestab edasi. 37 min. saab Nõmme ofsaidis seisve paremäär palli ja ei viivita „aüväravat“ löömast. Lõpuminutitel Tervise marulane pealetung publiku kisa saatel.

Seega lõpeb võistlus 2:1 (1:0) Tervise heaks. Tervis mängis seekord kaunis hästi, vaatamata, et puudusid mõlemad ääreaajajad E. Jürvetson ja Peterson, kes vigastada said inglase mängides, samuti puudus vasaksisemine Parakov.

Nõmme Kalju edurivi kohta tuleb ütelda, et neil ei vedanud sugugi. Viimastel olid mitmed värava löömise juhused, kuid ei suudetud võrku toimetada.

A. P.

Poola — Soome 2:2 (0:1).

Nõrgatempoline võistlus poolakate ebaõnnestamisega väravalöökidest.

Soome jalgpalli suurvõistlused ei ole praegu maavõistlused, vaid seltside omavahelised jõukatsumised esivõistluste tsükliis, eestkätt HJK (Helsingin jalkopallo klubi) ja HPS (Helsingin palloseura) vahelised kohtumised, mis oma tasavägisuse ja vaheldava ülekaaluga jalgpallipubliku ärevil hoiavad. Seal näidatakse suurt kiindumust asjasse, marulist tempot ja ladusat koosmängu ja maavõistlused, vähemalt tänavused, ei ole tõusnud kaugeltki nimetatud seltside võistluste tasapinnani. Sellest on soomlased osalt pahased oma jalgpallimeeste peale, et need rahvusvärvide eest väljaastudes oma tervet võimet välja ei pane ja ükskõiksusega järjekorralise kaotuse või viigi vastu võtavad. Pealtvaatajate arv on maavõistlustel viimasel ajal suurelt vähenenud ja jalgpalliliidul tuleb puudujääkidega arvestada.

Soome esitas Poola vastu pea sama koosseisu, mis Lätigi vastu, ainult paremsisemise Leshi kohal seisis juut Nadbornik ja vasaku poolkaitsja Nikanderi asemel esines vana veteraan Linna. Poola koosseis oli kahe mehe väljavõttel sama, mis maavõistlusel Eesti vastu.

Esimene poolaeg oli vahelduvat mängu, terava iseloomuga läbimurretega, kuid vähe viljakat iseloomu kandvatega. Eriti leidis poolakatel häid väravashansse, kuid nende tsentrforvardi Kalusha shablooniline töö, millega Soome kaitse kiirelt kogenes, ei lubanud neid mõjule pääseda. Soome edurivi oli samuti armetu Poola kaitse ees, kus ka väravavaht Görnitz väljapaistvalt töötas. Eriti kaunilt püüdis ta otsepalle, mida Soome poolkaitsja suure hooga värava peale saatis. Üks niisugune Linna poolt, kelle vasaku jala löögid eriti hästi tabavad, sai aga poolakatele saatuslikeks. Nurka juhitudna tõrjus selle küll Görnitz tagasi, kui pall hüppas uuesti Linnale ja see lõi teistkordselt nüüd 1:0. Sellega lõppeski poolaeg.

Teise poolaja alustavad poolakad suure tasumisinnuga ja pommitavad sagedasti Soome väravat. Rea ebaõnnestumiste järel pääseb viimaks paremsisemine Stalinski Kalusha söödust läbi ja lööb lähedalt 1:1. Mõne minuti järel on sama mees jälle läbi ja lööb vägeva pommi värava põikpuusse. Sealt kukub pall väravaliini ja Belevicz ahmib selle sülle. Vahekohtumik T. Högberg, Norra, vilistab värava, leides et see on väravaruumis käinud. Lõpupoole kaldub ülekaal soomlastele ja paremäär Kulmala lööb läbimurdest 2:2.

Soomlased on kõige enam rahul kaitsjate Koskise ja Lydmaniga, kes löögikindlad ja üksteist hästi mõistavad. Poolkaitses oli parim Linna. Edurivi oli meeskonna nõrgem osa. Kelin on veidi vigane ja Kulmala ei olnud ka edasijõudev. Eklöf ja Fallström olid liiga paigaltammuvad, kuna Nadbornik ennast lubava jõuna esitas, kes sellele kohale püsivalt vist jääb.

— Pärnus 26. aug. võistlesid Tervise 2 ja Inglise aurualeva Babertoni meeskonnad. Võitis Tervis 2 enesest tublisti nõrgemat vastast ainult vaevaga 2:0.

A. P.

— Narva Võitleja lõi 4. sept. Narva Kalevit 6:0 (4:0). Oli ka üks penalty Võitleja heaks, mis meelega mööda löödi. Kalev mängis kümme mehega, osa teist poolaega koguni üheksaga.

—fr.

Soome võitnud Rootsi.

Hooaja suurim kergejõustiku maavõistlus.

Viimasel ajal elavaks läinud kergejõustiku maavõistluste tipuks on oma saavutuste tasapinna poolest kahtlemata läinud laupäeval ja pühapäeval Helsingis aset leidnud Soome-Rootsi maavõistlus. Võistluste tulemust ei oodanud põnevusega mitte ainult Soome ja Rootsi sportlaskond, vaid terve Euroopa, võib öelda isegi terve ilma spordist huvitatud rahvass. Mõlemad maad on oma tasapinna poolest juhtivad Euroopas ja suurel määral tooniandvad ka üleilmalistel olümpiaadidel. Nende omavahelise paremuse otsustamine on teataval määral üldise huviga spordi-probleem.

Teadagi valmistasid mõlemad rahvused suurema hoolega võistluste vastu ja panid oma parimad jõud välja, mida nad omavad. Võib öelda siiski, et Soome seda suutis teha viimase meheni, kuna Rootsi oma hiilgejooksjat Edvin Videt ei saanud välja panna. Viimane on oma kanna sedavõrd ära põrutanud, et ilma operatsioonita midagi parata ei ole. Kas temast aga peale sedagi endist Videt saab, on küsitav.

Rootsi võistlejad sõitsid neljapäeva õhtul aurik Birger Jareil Stokholmist välja. Peale võistlejate oli kaasas veel kergejõustiku liidu esimees insener Bo Ekelund (Antverpeni olümpiavõitja), sekretär Friman, treener Gösta Holmer (käinud ka Tallinnas võistlemas) ja 3 ajalehemeest. Reedel kell 1 jõudsid rootslased ilusa meresõidu järel Turusse, kus hulk rahvast ja ametlikud esitajad neid olid tervitamas. Turu suurem ajaleht Turu Sanomat korraldas võõrastele piduliku eine, kus naaberriikide sõprust käsitavaid kõnesid peeti. Peale lõunat sõideti rongil Helsingi poole edasi, kuhu õhtul jõuti. Seal peeti jälle määratu rahvahulga ees vaksalis kõnesid ja orkester mängis mõlema riigi hümnid. Peale selle oli pidusöök restoraan Pörrsis.

Ettevalmistus võistlustele oli suurejooneline ja rahva huvi ülielav. Nii müüdi pääsetähtede eelmüügil kohe paari tunni-ga kõik istumiskohad ära, kuna hulk nõudjaid veel rahuldamata jäid. Rahva kohal-toimetamiseks linnast Eläntarha spordiväljale pandi hulk lisatramme käima. Teadete edasiandmiseks ajalehemeestele seati spordiväljale 4 telefoniliini sisse.

Võistlused algasid laupäeval kell 5.15 p. l., kuid juba kell 3.30 avati väravad publikule, kes mustendava lõuna voolas linna poolt. Võistluste alguseks oli üle 10.000 pealtvaataja väljal. Kui ka Soome president oli Porilaste marsi helide saatel oma looshi ilmunud, marssisid mõlemad rahvusmeeskonnad lippudega väljale. Viimaste ilmade peale vaatamata oli välja ja jooksuteede seisukord suudetud suure hoolega siiski hea hoida.

Võistlused algasid 110 mtr. tõkkejook-

suga, kus kohe pinev konkurent tekis ja häid saavutusi näidati. Imestamisväärne on soomlaste võidud 100, 200 ja 400 mtr-is, kus nad rootslasi, kes kiirjooksus ikka kõrgesse klassi kuulunud, täielikult varju jätsid. Keskmää oli aga rootslaste kindel saak, vast oleks suutnud ehk Nurmi ise siin asja parandada. Pikamaajooksus ei tõusnud kellegil kahtlustki, et Soome ei võida. Peale Nurmi on Soomal käsitada sel alal veel rida fenomenaalseid jõude.

Visketes näitasid Pörhola ja Niittymaa üle hulga aja toredat vormi, kuna ka uus mees — Kivi, ennast kõige paremini tutvustas. Odaviske võitis ilmarekordimees Lindström haruldase tagajärjega. Hüppekonkurent oli kõige ühejõulisem ja vahelduv, võidud kujunesid pea võrdseks mõlemale rahvusele.

Võistluste tagajärjed olid üldiselt: 100 mtr. — 1. Helle, Soome, 11.1; 2. Pettersson, Rootsi, 2 mtr. järel; 3. Husgafvel, Soome, 2,5 mtr. j.; 4. Ottander, 2,8 mtr. j.

200 mtr. — 1. Aström, Soome, 22.3; 2. Pettersson 2,5 mtr. j.; 3. Husgafvel 3,5 mtr. j.; 4. Engdahl, Rootsi, 5,5 mtr. j.

400 mtr. — 1. Aström 49,0 (Soome rekord kor-ratud); 2. Bylehn, Rootsi, 49,5; 3. Vilen, Soome, 49,5; 4. Engdahl 50,0.

800 mtr. — 1. Bylehn 1.57,8; 2. Ekqvist, Soome, 1.58,5; 3. Jansson, Soome, 1.59,1; 4. Svensson, Rootsi, 1.59,4.

1500 mtr. — 1. Eriksson, Rootsi, 4.05,5; 2. Koinvalho, Soome, 4.08,6; 3. Eklöf, Rootsi, 4.08,8; 4. Jansson 4.22,5.

5000 mtr. — 1. Nurmi, Soome, 14.53,1; 2. Matilainen, Soome, 15.13,5; 3. Eklöf 15.17,8; 4. Eriksson 15.50,8.

10.000 mtr. — 1. Nurmi 30.40,2; 2. Berg, Soome, 31.38,5; 3. Stenfeldt, Rootsi, 32.18,7; 4. Thursson, Rootsi, 32.58,8.

110 mtr. tõkkeid — 1. Pettersson 15,3; Vilen 3 mtr. j.; 3. Lindström, Rootsi, 4 mtr. j.; 4. Jounela, Soome, 7,5 mtr. j.

1000 mtr. (100+200+300+400) teatejooks — 1. Rootsi 1.58,7; 2. Soome 30 sm. järel.

Kaugus — 1. Tuulos, Soome, 7,00; 2. Hallberg, Rootsi, 6,94; 3. Sandström, Soome, 6,94; 4. Englund, Rootsi, 6,77.

Kõrgus — 1. Karlsson, Rootsi, 1,85; 2. Österberg, Rootsi, 1,85; 3. Vahlstedt, Soome, 1,85; 4. J. Yrjölä, Soome, 1,75.

Teivas — 1. Lindblad, Rootsi, 3,50; 2. Vuorela, Soome, 3,50; 3. Vanonen, Soome, 3,40; 4. Videcreutz, Rootsi, 3,40.

Kolmik — 1. Tuulos 15,00; 2. Öberg, Rootsi, 14,15; 3. Järvinen, Soome, 14,14; 4. Englund, Rootsi, 14,14.

Kuul — 1. Pörhola, Soome, 14,87 (uus Soome rekord); 2. Yrjölä, Soome, 14,26; 3. Jansson, Rootsi, 14,09; 4. Blomqvist, Rootsi, 12,31.

Ketas — 1. Niittymaa, Soome, 46,11; 2. Kivi, Soome, 45,63; 3. Zallhagen, Rootsi, 43,38; 4. Eriksson, Rootsi, 43,17.

Oda — 1. Lindström, Rootsi, 64,68; 2. Johanson, Soome, 60,15; 3. Ekqvist, Soome, 60,00; 4. Blomqvist 58,52.

Vasar — 1. Lind, Rootsi, 48,84; 2. Sköld, Rootsi, 47,81; 3. Eriksson, Soome, 45,03; 4. Hannula, Soome, 37,01.

Üldiseks võitjaks tuli Soome 99 punktiga 85 vastu. Esimese võistluspäeva järel oli punktide seis Soome heaks 47:41.

Eesti Spordileht uutes ruumides.

Juhime austatud lehetellijate ja kaastöölise tähelepanu, et E. Spordileht 1. septembrist asub uutes ruumides — Eesti tarvitajate keskühisuse (ETK) majas, Lai tän. 39/41, korter 12. Postkast on endiselt 70.

Riia esivõistlused kergejõustikus.

Tiisfeldt võitnud jooksude koguahinna. — Laurson heitnud 57.00 oda.

5. ja 6. septembril korraldas spordiselts Union Riia esivõistlused kergejõustikus, millest väljapoole Riia ka eestlased Tiisfeldt (Kalev), Villemson (Kalev) ja Laurson (Tartu Kalev) osa võtsid.

Tähtsama alana võistluskavas olid karikavõistlused Riia linna auhindade peale jooksudes, hüpetes ja visketes. Huvi keskpunktiliks oli karikavõistlus jooksudes, missugust auhinda 1914. aastast saadik välja mängitakse. Nimetatud auhinna pronkskuju, on võitnud 1914. aastal tuntud Riia jooksja Fogel, peale sõda 1921. aastal Villemson, 1922. a. Rumba, 1923. a. Villemson, 1924. a. Tiisfeldt.

Karikavõistlus sisaldab 3 jooksumaad: 100, 400 ja 1500 mtr., mille eest punkte kümnevõistluse süsteemi järele arvatakse. Tagajärjed kujunesid: 1. Tiisfeldt — 100 mtr. 11,8; 400 mtr. 53,4 ja 1500 mtr. 4.26,7 — 2339,48 punkti; 2. Villemson — 12,2; 55,8; 4.29,0 — 2140,24 p.; 3. Froelich — 12,2; 54,0; 4.46,0 — 2105,92 p.; 4. Cimmermans — 12,9; 57,4; 4.23,7 — 1945,28 p.

Viskete karika peale on võistlusi peetud 1910. aastast saadik. Siis võitis selle Ozols-Berné (Riia), 1911. aastal Gavrilik (Viiburi), 1912 ja 1913. a. Halme (Helsingi), 1914. a. Shvedrevits (Riia), 1921. a. Sukatnieks (Vindav), 1922. a. Kibilds (Riia), 1923. a. Klumberg (Tallinn), 1924. a. Kibilds (Riia).

Tänavused tagajärjed olid: Jordans — kuul 11.36; ketas 40,03; oda 47.38 — 2030,61 p., Kibilds — 12.00; 35.85; 49.43 — 1922,145 p., Laurson — 11.19; 30.22; 54.05 — 1824,255 p. Väljaspool võistlust viskas Laurson oda 57.00, mis on Klumbergi järel tänava parem saavutus Eestis.

Hüpete karika võitis 1923. aastal omale V. Ever kolmekordse võidu järel. 1924. aastal pani linnavalitsus uue auhinna välja, mida tänava esimest korda mängiti. Võitis E. Bergs 1570,60 punktiga, hüpetes kaugust 5.68, kõrgust 1.65 ja teivast 2,90; 2. Grapmans — 4.55; 1.55; 3.10 — 1261,75 p.; 3. V. Muzis — 5.63; 1.60; 2.20 — 1110,35 p.

Teistel võistlusaladel saavutati: kuul — 1. Vitols 13.31; 2. Muzis 12.39; 3. Kibilds 12.00.

100 mtr. — 1. Gedvillo 11,8; 2. Vilke; 3. Bergs 12,0. 5000 mtr. — 1. Motmillers 16.51,4; 2. Bulkas 17.34,0; 3. Dekshenieks 18.01,4. 4x100 mtr. — 1. Union 47,2; 2. Mars 47,6. 110 mtr. tõkkeid — 1. Froelich 18,4; 2. Veinbergs 18,5. Kõrgus — 1. Jekals 1,70; 2. Bergs 1,65; 3. Veinbergs 1,65. Kolmik — 1. Reinis 11,98; 2. Veinbergs 11,66.

100 mtr. naistele — 1. Dauksa 13,5; 2. Chmizovska; 3. Liepina 14,0. Kõrgus naistele — 1. Chmizovska 1,35; 2. Froelich 1,30. Ketas (1,5 kg.) — 1. Karlson 25,42; 2. Dreimane 23,33. Kolmevõistlus naistele — 1. Chmizovska (kaugus — 4.48; kuul 5 kg. — 6,66; 200 mtr. 28,4).

Ad. Plum.

— Vähkandis 6. sept. võitis Vilj. keskkoolide koondus Vilj. spordiringi üle 3:1. Publikut oli võistlusel rohkesti, keda ei kohutanud ka tugev vihm. Mängu juhtis V. Kübar, Vilj. sp.-r. J. K.

— Haapsalus võitis 6 sept. Harku Tasuja Haapsalu Läänepoegade üle 5:0. Pealtvaatajaid oli vihmase ilma peale vaatamata paarsada.

Hard Hiil.

— Sõdepataljoni võistles reedel Spordi väljal karikavõistluses pioneerpataljoni vastu. Pikenduste järel katkestati mäng pimeduse tõttu seis 1:1 juures.

— Makkabi võitis reedel Kalevi väljal Kalev 2 üle 2:1 (0:1). Kohtunikuks oli Maiste, Kalevipoeg.

Võistlused Kopenhaagenis.

100 mtr. — 1. A. Murlon, Prantsuse, 10,6; 2. Rousseaux, Prantsuse. 800 mtr. — 1. Dodge, Ameerika, 1.58,4; 2. Boitard, Prantsuse, 2.00,0. 5000 mtr. — 1. Dolquès, Prantsuse, 15.31,0; 2. Petersen, Daani, 15.42,0. 110 mtr. tõkkeid — 1. Riley, Ameerika, 14,9; 2. Sempé, Prantsuse, 15,3. Kõrgus — 1. Osborne, Ameerika, 1,90; 2. Lewden, Prantsuse, 1,85. Kaugus — 1. Jones, Ameerika, 7,05; 2. Rasmussen, Daani, 6,25. Kuul — 1. Schwarze, Ameerika, 13,99; 2. Paoli, Prantsuse, 12,53. Ketas — 1. Schwarze 41,72; 2. Jensen, Daani, 40,09.

Pärnu Tervise

rahvuslistel kergejõustiku võistlustel püstitas Saulmann, Sport, Eesti rekordi 300 mtr. jooksus 37,8 (end. 38,2). Teiseks tuli Rähn, Akad. sp. kl., 38,0 ja kolmandaks Teimburg, Pärnu Tervis, 38,1. Uute maakonna rekordidena seati Jaanuse poolt 5000 mtr. jooksus 16.51,3 ja Tammanni teivashüpe 3,35, mis tänava parim saavutus Eestis.

— Rattavõistlused Rakveres peeti 6. sept. Tagajärjed olid: 5 klm. — 1. Ivanov, Ralkv. Kalev, 9.59,1; 2. Kuivkaev, sama; 3. Veermann, Rakke. 25 klm. — 1. Ivanov 59.48,3; 2. Veermann; 3. Kuivkaev.

—zi.

Kergejõustiku võistlused Paides

leidsid pühapäeval, 30. aug., Järvapoeegade korraldusel n. n. „laadavainul“ aset. Osavõtjaid 17. Esitatud olid peale Järvapoeegade Tartu Kalev Laursoniga. Pärnu Tervis Meimeriga, Tallinna Kalevist Palmberg, Tiisfeldt ja Tamman. Ilm oli külm, lõpuks tuli ka vihma. Nii läksid oda ja 1500 mtr. saju all. Tagajärjed viiletsa platsi (mis õieti karjamaa) ja halva ilmastiku peale vaatamata keskpärased.

Ei tohi ütelda, et sport Paides edusammusid teinud on, asja vastu on võimata huvi tunda, kui treeningu võimalused ja tarvilikud näpunäited puuduvad. Ka ei ole seltsi juhatuse poolt midagi tehtud. Raskuspunkt lasub tervelt võistlejate õlgadel. Siiski on Paidel mees välja panna, kellele tulevikus viskemeistrite seas sõna kaasa rääkida oleks — see on Kärt, kes ühtlasi ka seltsi kirjaliktoimetaja ja ainukene hoolitseja hing. On veel rida noori, kuid nende treening kannab õige juhuslikku laadi, mille tõttu nad silma paista ei suutnud. Materjal on siiski suurepärase.

Küülistest paistis silma Laurson, Tartu Kalev, kes juba õige mitmekülgseks arenenud, odas õnnestas tal meistrit Meimeri võita, kes omakorda jälle kettas ja 100 mtris üllatas. Heas vormis oli Palmberg; tema kõrgushüpe (160) tuleb viiletsa hüppetee juures lootustandvaks pidada. Tammannil ebaõnnestus soone venituse tõttu vasakus jalas.

Tehnilised tagajärjed:

100 mtr.: 1. Meimer 11,8; 2. Tiisfeldt 11,9; 3. Palmberg 12,0.

1500 mtr.: 1. Tiisfeldt 4:33,1; 2. Seera, Järvap., 4:45,8; 3. Maurer, sama, 4:51.

Kõrgus: 1. Palmberg 160; 2. Laurson 155; 3. Tamman 150.

Kuul: 1. Kärt 11,83; 2. Laurson 11,05; 3. Pürn 10,53.

Ketas: 1. Kärt 35,73; 2. Meimer 35,49; 3. Pürn 34,70.

Oda: 1. Laurson 50,50; 2. Meimer 49,11; 3. Kärt 40,42.

Kaugus: 1. Palmberg 5,98; 2. Meimer 5,83; 3. Laurson 5,62.

Kepp: 1. Kärt 2,60; 2. Laurson 2,50; 3. Tamman 2,40.

Korraldus läks vaatamata selle peale, et ainult üks number korraga läbi viidi, õige ladusalt.

J. T—dt.

Jalgpalli esivõistlused.

Kalev — Narva Võitleja 3:0.

Kalevi uue meeskonna debüüt.

Pühapäeval peeti porisel väljal Spordis tänavuste esivõistluste esimene matsh.

Kalev esines noortest poistest koosneva südivaimulise meeskonnaga, keda „vanast kaardiväest“ ilustas ainult veel Rõks.

Juba esimestel minutitel oli Võitlejal 2 palli võrgus. Neist üks küll ofsaidist, kuid vahekohtunik Jessaulovi silmade eest läksid lähedalt läbi mõlemapoolsed ofsaidid ja muud sündmused, mis üht ofsaidi värvast nagu veidi lepitada võiks!

Mäng oli üldiselt lahtine ja tasakaalne, nii et tagajärg 3:0 (kolmas värav löödi teise poolaja algul) veidi suurena võiks tunda. Kalevil oli suurem läbitungivus ja see ongi enamal jaol kordadel värvate põhjuseks. Värvatest löi Rõks kaks, mis tal vanasti oli harilikuks normiks ja kolmanda tegi E. Fischer.

Võitlejast tõmbas suuremat tähelepanu enesele vasaksisemine oma dribblinguga, Kalevi meeskonnast näitas meeldivamat mängu vasakäär Kallo.

Sport — Kalevipoeg 0:0.

Mäng tuleb kordamisele.

Teisipäeval peeti TJK väljal esivõistluste teine matsh. Kohtasid meister Sport ja Kalevipoeg. Kohtunik O. Silber, TJK. Pealtvaatajaid 1000-nde ümber.

Ennustati Spordi võitu ümmarguselt nelja värvaga. Sarnane ennustus põhjenes asjaolule, et Kalevipoeg mängis ilma Maurer 2, Maiste, Römmeri ja Birkentakita. Sport oli selle vastu oma „tip-top“ koosseisus. Sport oli küll suur peremees ja tal oli ka kümnekond värvavõimalust, kuid värvalöögid olid kõik „pehmed“ või sattusid mõne „poja“ vastu. Kõige parem võimalus oli aga siiski Kalevipojal, mil Kullil esimesel poolajal pall aga lõpuks imeliselt poolmeetri võrra selja taha läks. Kalevipojal oli Müller värvavas oma kohal, R. Pöder kaitses mängis hooaja kohta oma paremat partiid, poolkaitses oli parem mees Kipp, kes hästi platseeris ja korralikult vastase ääreaajajat pidas. Edurivi töökamaks meheks oli Räästas, kes teisel poolajal vasakut äärelt paremsisemiseks

TJK — Kalevipoeg 2:0.

Endised Kalevi mehed TJK rohelises särgis. — Matshi kohta ainult üks ofsaid!

Reedel peeti TJK väljal võistlus Kalevipoja ja TJK vahel, mis ühtlasi oli esimene suurem matsh uue ofsaidi määruse järele.

Kalevipoja koosseis oli: Müller; Maiste-Kruuse; Kipp-Freiberg-Römmer; Piperal-Maurer 2-Kull-Läll-Räästas.

TJK: Lass; Liivar-A. Silber; Lagriküll-Lello-Kallaste; Väli-Jürgenson-Pihlak-Joll-Jürisson. See-ga TJK rohelises särgis esimest korda 7 endist Kalevi meest: TJK kaptenina esines R. Liivar.

Algul surumine Kalevipoja poolt. 7. min. teeb Läll haruldase löögi 20 mtr. pealt, mida Lass sõr-meotsadega üle lati juhib. 10. min. toimetab Väli nurgalööki ja vabaks jäetud Jürisson lööb lähedalt sisse. Järgmisel minutil Römmeri käs, mille eest antud 11-meetri löögi sisse lööb Pihlak. Seis juba 2:0, mis ka ei muutunud. Veeranditunni järel tuleb TJK-le üheteistkümnendaks meheks Lagriküll (seni mängis TJK kümme), kuid see ei anna mingit märgatavat tugevnemist.

17. min. Räästa läbimurre ja madal löök. Trihüünalt nähti Lassi poolt palli vastuvõtmise ajal värvava kriidijoo — pall pidi nii sees olema, mida vilemees ei märkinud.

22. min. Lälli tore läbimurre, kuid räbalalt välja tulnud löök läks postist pisut mööda. TJK poolt veel Jollil ja Pihlakal löögivõimalus, siis lõpeb poolaeg.

Teisel poolajal Kalevipojal Römmeri asemel Birkentak. 12 min. vilistatakse mängu ainuke ofsaid, mis tõelikult seda ei olnudki. 17. min. järjestikku kolm nurgalööki Kalevipoja heaks. 29. min. lööb Läll 5 mtr pealt Peetrusele, kuna Lass madalat palli oodates maha viskab. 33. min. Räästa tore vabalöök 16 mtr. pealt, mille lati alt peaga välja toob Pihlak.

Lõpuseis 2:0, nurgalöögid 9:6 TJK heaks.

Kokkuvõttes kombinatsioonivaene mäng. Ülekaal, millest vähe välja taguda osati, oli TJK-l. Kalevipojal oli selle vastu küllalt juhuseid, et kaks värvat vastu läinud.

Uus ofsaidi määrus näib mängu peale ikosutavalt mõjuvat. Oskust uue olukorra kasutamiseks ei olnud kumbagi küllalt.

Võistlust juhtis M. Miler. Pealtvaatajaid üle 500.

asus. Ta toimetab ka seekord 25 meetrit hea vabalöögi, mida Tipner põikpuu ees siiski peatas. Spordi parem osa oli poolkaitses. Edurivil püüdis värvavalööki. Nurgalöökidest väljendus Spordi paremus ainult väikse vahega kahe nurgalöögi võrra.

Kalevipoja hoogsast sitkusest jätkus küllaldaselt, et normaalaeg lõppes 0:0 juures. Kohtunik O. Silber alustas siiski lisapooltunniga, kuigi ette näha võis, et enne pimeduse peale tuleb. Jõuti mängida veeranditundi ja siis tuli mäng katkestada. Selle veeranditunni ajal õnnestus ka Üprausil seisu 1:0 peale viia.

Kuna pooltundi tervelt läbi mängida ei saadud, siis tuleb mäng määruste kohaselt tervelt kordamisele. Spordil kui meistril peaks see ka parem olema, kuna nüüd võimalus on end uuel mängul rehabiliteerida. Kalevipojal tuleb aga oma shansse veel südimalt kaitseda. Näib, et Spordile tänavu meistrivõistlustel tõsisemaks konkurendiks on ainult Kalevipoeg, mis teisipäevasel matshil üllatusena ilmsiks tuli.

Tallinna ringkonna karikavõistlused.

Edu — Riigiteenijate spordiring 3:0.

7. sept. Kalevi mudasel väljal ja rabiseva vihma saatel peetud matsh riigiteenijate ja Edu vahel tõi esile üllatuse, kus väle Edu kolme värvaga knock-out tegi riigiteenijatele karikavõistluste tsüklist. Edu paras illekaal avaldus ju algminutitest ja väikese edurivi südi kombineerimine surus vastased sageli oma värvava alla kokku. Esimene värv tuli 40. min. kesktoormajalt. Teine poolaeg oli samuti Edu oma, kuigi järgnevatel värvatel pulhtus puudus: nii tuli 2:0 29. min. ofsaidist ja 3:0 38. min. nõrgalt põhjendatud penalty'ist. — Üldiselt oli Edu esimene „suuredebüüt“ edukas, kuna ta meeskonnast teistest veidi kõrgemale võib tõsta vasakut ääretormajat ja vasakut kaitsset. Vahekohtuniku asetäitjana Bolbatov, Kalev, oli nõrk.

Politsei teatejooks ümber linna

peeti 30. aug. harilikku võistlusmaaga 5000 mtr. kümne meheliste meeskondade juures. Start ja finish oli Kalevi väljal. Osa võttis 4 meeskonda politseikoolist.

Võitjaks tuli meeskond nr. 3 hea ajaga 13,28,2. Teiseks tuli nr. 4 rinna osa järel olles, kolmandaks nr. 1 5 mtr. järel, neljas nr. 2 7 mtr. järel. Konkurents oli tugev.

Prantsuse tõsteliit ja Rigoulot.

Prantsuse suure tõstjal Charles Rigoulot'i pidi 6. okt. olema matsh professionaal tõstja Ernest Cadine'iga. Enne kui see matsh sai enam-vähem reaalsema kuju võtta, tunnistas Prantsuse tõsteliit Rigoulot professionaaliks. See kutsus Prantsuse ajakirjanduses tormi esile. L'Echo des Sports kirjutas, et ühte preilit ei või enne laulust prouaks nimetada, sama kui amatööri Rigoulot' ei saa profiks enne nimetada, kui matsh Cadine'iga peetud.

Asi oli Prantsuse tõsteliidus 3. sept. uuesti harutusel, kus otsustati Rigoulot rekvalifitseerida amatöörina. Nii ei ole tal ees mingit takistust

uute rekordide püstitamiseks Prantsuse-Shveitsi tõstjate matshil, mis peetakse Pariisis 12. septembril.

Lätis

andsid pühapäeval peetud jalgpallivõistlused järgmisi tagajärgi: JKS — LSB 8:0 (2 värvat penalty'dest); RFK — ASK 6:1; Amatiers — Kaiser-vald 3:2. 5. ja 6. sept. peeti Riias maadlusvõistlusi ettevalmistusena Euroopa esivõistluste vastu, mis Riias kevadel aset leidvat. Neil oli üllatuseks Polise kaotus Zvejnieks'ile 5 m. 33 sek. See oli Polisele Lätis üldse teine kaotus. Osavõtjaid maadlusvõistlustest oli 29.

Ad. Plum.

Kaunases

võistlesid pühapäeval meie kirjasaatjal J. Holsmannilt saadud traaditeate järel Kovas — KSK 5:1 (1:1). Kovas on Leedu esivõistlustel ka tänava kindel favoriit.

Poksitaded.

Kid Kaplani ja Babe Hermani vahel New Yorgis peetud matsh kukekaalu ilmameistri tiitli peale lõppes 15 roundi järel otsustamatult. Kaplanil jäi seega tema tiitel alles.

Paberkaalu ilmameistri tiitli pärast võistlesid Los Angelesis senine tiitli kaitsja Frankie Genaro ja Pariisi olümpiaadi selle kaalu võitja Fred Labarbara. Labarbara, kes hiljuti alles profiks läinud, võitis ladusalt 10 rondi järel punktidega.

Bennie Leonard kergekaalu ilmameister, kes hiljuti oma tiitli loovutas ilma võistluseta, on hakanud jälle isu tundma poksiringi järel. Ta on väljakutse teinud praegusele meistrile Goodrichile. Võistlus tuleb pidamisele New Yorgis septembris.

— Barany, kuulus Ungari ujuja, on Inglise esivõistlustel unjunud 100 yardi vabalt 55,8, mis on eurooplaste poolt näidatud parim saavutus.

— Arne Borg parandas Eskilstunas oma 500 mtr. vabaujumise rekordi 6.19,7 pealt 6.18,2. See sündis esmaspäeval, 24. augustil, kuid juba neljapäeval, 27. augustil võitis Arne Borg Oestersundis uue ataki selle rekordi peale ette ja nüüd tuli ajaks 6.04,0.

— A. Silber juhib 20. sept. Riias 2. Läti-Leedu maavõistlust. Ka esimest maavõistlust nim. meeskondade vahel läinud aastal Kaunases juhtis Silber.

— 5. maavõistlus Eesti-Läti peetakse oktoobrikuu teisel poolel Riias.

— Tallinn-Kaumase linnavõistluse pidamiseks septembri lõpul Tallinnas on jalgpalliliit ettepaneku teinud Leedu liidule. Ettepaneku vastuvõtmisel leiaks linnavõistlust aset otsekohe Läti-Leedu maavõistluse järel.

Tallinna Võitleja jalgpallimehed ja kergejõustiklased mängisid 6. sept. Kalevi väljal 8:0 (1:0) eelmiste kasuks. Mitme värvava põhjustajaks oli uus ofsaidi määrustik. Väli kujutas enesest üht suurt porilompi, mida järjestsajav vihm veel suurendas.

— Narva-Jõesuu esivõistlused ping-pongis võitis Boris Luutus, lüües finaalis favoriit Heimr. Felsing'i 6:2 ja 6:2.